

פרק 500	מס' הוראה 524	שם ההוראה בטיחות באירועים שנעשה בהם שימוש באש – משואות, סיסמאות אש ותהלכות לפידים	תחולה מרץ 07	עדכון	עמוד 1 מתוך 1
------------	------------------	--	-----------------	-------	------------------

כללי

קיומו של אירוע בו ישנו שימוש באש כמו מפקד אש, תהלכות לפידים, טקס הדלקת משואות, מזמן סיכונים רבים למארגנים ולמשתתפים כאחד.

מטרה

מטרת הוראות אלה הנה לפרט את הפעולות שעל המארגנים לבצע במסגרת ההכנות והביצוע של אירוע מסוג זה.

הוראות אלה יימסרו לכל גורם, אשר יפנה לשירותי הכבאות בבקשה לערוך מפקד אש, תהלכות לפידים, טקס הדלקת משואות או אירוע אחר דומה, במטרה למנוע פגיעה בנפש וברכוש ולהנחות את המארגנים בקיום האירוע בצורה בטיחותית (בכל הנוגע לבטיחות אש).

הגדרה

"הארגון" – במסמך זה הארגון המארגן את מפקד אש, תהלכות לפידים, טקס הדלקת משואות ו/או אירוע דומה אחר, כגון: בית ספר, תנועת נוער.

הדלקת ומשואות וסיסמאות אש

1. לכל אירוע בו מתבצע שימוש באש, לרבות בבית הספר או בתנועות הנוער, ימונה אדם בוגר אשר יהיה אחראי על האירוע, יתודרך ויפעל לפי הנחיות נוהל זה. תכנית הבטיחות (סידורי הבטיחות וכללי ההתנהגות) של האירוע, תאושר על ידי מנהל הארגון / בית הספר. בתנועות נוער תוכנית הבטיחות כאמור תאושר ע"י רכז הקן/השבט/הסניף ורכז המחוז.
2. לכל אירוע בו ישנו שימוש באש ימונה אחראי על הבטיחות (יכול גם להיות אחראי הפעילות עצמו) אשר יבדוק ויוודא את הכללים והסידורים לבטיחות המשתתפים באירוע. יש לשאוף כי האחראי יהיה ממונה הבטיחות של הארגון / בית הספר.
3. ליד ובסמוך לכתובות האש יהיו 4 מחבטים או דליים עם שק רטוב ו – 4 מטפים לכיבוי (6 ק"ג אבקה כ"א). רצוי במידת האפשר לדאוג לצינור מים בקרבת מקום ובהישג יד. במידה ומדובר בכתובת אחת קצרה של שתיים עד ארבע מילים, ניתן להוריד בחצי את המחבטים והמטפים.
4. נוכחות רכב כיבוי הנה חובה באירוע שיש בו 10 כתובות אש או יותר.
5. טקסי האש, הדלקת משואות, סיסמאות אש, לפידים, כל אלו יתקיימו בחצר ובשטחים פתוחים בלבד ולא באולמות ובמקומות סגורים.
6. מומלץ לקיים אירועים שיש בהם אש בשטחים פתוחים כמו שפת – ים, רחבות חול פתוחות וגדולות, שדה חרוש וכדומה. אסור לקיים אירוע בו ישנו שימוש באש בשטח הקרוב לשטח סכנה כמו בתי מגורים, חורשת עצים, חנייה של כלי רכב, מתחת לקווי מתח עליון, בקרבת כביש, מתקני דלק וגז ובסמוך לאתר חומרים מסוכנים. המרחק המינימאלי המותר לביצוע האירוע משטח הסכנה יהיה 25 מטר לפחות.
7. חל איסור לשלב אמצעי פירוטכני (זיקוקי דינור) בתוך מתקני האש. לצורך אישור השימוש בחומרים פירוטכניים יש לפעול בהתאם לנוהל אישור שירותי הכבאות להפעלת זיקוקי דינור.
8. האזור בו מותקנים סיסמאות האש, האבוקות וכדומה, יסומן ויגודר בגדר קשיחה במטרה ליצור חיץ של 15 מטר, כך שהקהל הרחב והצופים לא יוכלו להיכנס ולגשת אליו. מיקום סיסמאות האש והמתקנים השונים, יהיו במרחק של 15 מטר לפחות בין הלהבות לקהל הצופים בטקס.
9. יש לנכש עשבייה יבשה ברדיוס של 15 מ' מכתובת האש.
10. ימונה צוות אשר באחריותו לדאוג לכיבוי אש בשעת הצורך. צוות זה יתודרך ויכיר את המחבטים והמטפים ויידע איך לפעול במצב חירום.

הוראות נציב כבאות והצלה ומפקח כבאות ראשי

פרק 500	מס' הוראה 524	שם ההוראה בטיחות באירועים שנעשה בהם שימוש באש – משואות, סיסמאות אש ותהלכות לפידים	תחולה מרץ 07	עדכון	עמוד 2 מתוך 2
------------	------------------	--	-----------------	-------	------------------

11. טרם מיקום הכתובות, ובשלב התכנון, יש לקחת בחשבון את כיוון הרוח ומיקום הסיסמאות הדולקות ביחס לקהל וזאת כדי שהעשן לא יופנה כלפי הקהל.
12. המרחק בין סיסמה לסיסמה, יהיה כ- 2.5 מ' זו מזו.
13. עמודי כתובות האש יהיו עשויים מוטות ברזל או עץ באורך 4-6 מ'. חוטי הברזל הנושאים את אותיות הכתובות יהיו חוטים בעובי 2.5 מ"מ לפחות. כל עמוד יעוגן באופן יציב.
14. בעת ההכנה לקראת הדלקת האש, יש להקפיד על שימוש בסולר או קרוסין (נפט). בחומרים אלו בלבד יש להרטיב את בדי היוטה שמהם בנויות הסיסמאות וכתובות האש, אין להשתמש בבנזין, כוהל, אצטון או כל חומר אחר. החומרים הדליקים ימצאו במרחק 50 מ' לפחות מאתר ההדלקה.
15. הדלקת הסיסמאות, תבוצע ע"י אדם בוגר, בן 18 שנים לפחות, שקיבל הדרכה. במידה והאירוע מאורגן ע"י ביי"ס / תנועת נוער, הדלקת הסיסמאות תבוצע ע"י תלמידים בוגרים מכיתות יא' – יב', או חניך בוגר בתנועה שקיבל הדרכה.
- הדלקת האש תהיה באמצעות לפיד שאורכו לא יעלה על אורך הזרוע של התלמיד. יש להקפיד כי בגדיהם של מדליקי האש, יהיו יבשים, והם ינעלו נעלים גבוהות, מומלץ כי יהיה כיסוי ראש כובע או מטפחת. בשום פנים ואופן, אין להוסיף נפט או חומר דליק כלשהו לכתובת או מתקן אש כלשהו לאחר שכבר הודלק.
16. יקבעו סידורי עזרה ראשונה במקום ופינוי בשעת חירום.
17. יש להודיע לרשות הכבאות כחצי שעה לפני תחילת האירוע. כמו כן, יש לעדכן אודות סיום האירוע.
18. במידה וישנה חריגה מהוראות הבטיחות הללו, וישנם חריגות משטח הסכנה, על המארגנים להיוועץ עם רשות הכבאות.

תהלכות לפידים

1. תהלכות לפידים תתואם ותאושר ע"י מנהל הארגון / מנהל בית הספר / הרכז המחוזי של תנועת הנוער.
2. תהלכות לפידים מותרת לתלמידים מכיתה ד' ומעלה.
3. לפני התהלכה יתודרכו כלל המשתתפים ויובהר להם לגבי הסכנות הצפויות במהלך האירוע.
4. ככלל, יאושר השימוש אך ורק בלפידים תקינים מאושרים ע"י המארגנים. בתי ספר / תנועות נוער יעשו שימוש אך ורק בלפידים מאושרים ע"י משרד החינוך.
- לפידים משעווה, יהיו עם לוחית עגולה המותקנת מתחת לראש הפליד ומונעת טפטוף שעווה כלפי מטה.
5. מסלול התהלכה יקבע כך שלא יפוזר העשן על הצופים.
6. נוכחות רכב כיבוי הנה חובה בתהלכה שיש בה 20 לפידים או יותר.
7. יקבעו נהלים ברורים במהלך התהלכה ורווחים של זרוע וחצי לפחות בין מחזיק לפיד לחברו. אורך הפליד לא יעלה על אורך הזרוע של התלמיד. לכל קבוצת צועדים, יקבע אחראי אשר יקפיד על המרווחים בין נושאי הפלידים. לכל קבוצת צועדים של 20 תלמידים או יותר, יהיו 2 מדריכים, אשר יפקחו על נושאי הפלידים. כאשר יש יותר מקבוצה אחת, יהיה המרווח בין הקבוצות לפחות 4 מטר.
8. לפני היציאה לתהלכה, יתורגלו הצועדים בכיבוי אש הפליד במצב חירום. הפקודה למצב זה תהיה "לפיד כבה".
9. הדלקת הסיסמאות תבוצע ע"י אדם בוגר, בן 18 שנים לפחות, שקיבל הדרכה. במידה והאירוע מאורגן ע"י ביי"ס / תנועת נוער, הדלקת הסיסמאות תבוצע ע"י תלמידים בוגרים מכיתות יא' – יב', או חניך בוגר בתנועה שקיבל הדרכה.

פרק 500	מס' הוראה 524	שם ההוראה בטיחות באירועים שנעשה בהם שימוש באש – משואות, סיסמאות אש ותהלכות לפידים	תחולה מרץ 07	עדכון	עמוד 3 מתוך 3
------------	------------------	--	-----------------	-------	------------------

10. יש להקפיד כי בגדיהם של מדליקי האש והצועדים, יהיו יבשים, והם ינעלו נעלים גבוהות. מומלץ כי יהיה כיסוי ראש - כובע או מטפחת. בשום פנים ואופן, אין להוסיף נפט או חומר דליק כלשהו ללפיד לאחר שכבר הודלק.
11. התהלכה תלווה ע"י רכב מאויש ע"י צוות חירום, ובו 4 מטפי כיבוי (6 ק"ג אבקה כ"א) ושמיכה לכיבוי אדם בוער. צוות החירום ימונה ע"י המארגנים ויצויד במכשיר טלפון נייד / מכשיר קשר, שיאפשר לו להזעיק עזרה בעת הצורך.
12. בקרבת נקודת סיום מסלול התהלכה יימצאו חביות / דליי מים לכיבוי הלפידים הבוערים בסיום התהלכה.
13. לפני התהלכה תימסר הודעה לחדר המבצעים של רשות הכבאות, בתחומה נערכת התהלכה.
14. במידה והתהלכה מתקיים באזור עירוני, יש לנוע במרכז הדרך / כביש, ולא במדרכות בסמוך למכוניות החונות.
15. באחריות מארגני התהלכה לתאם מול משטרת ישראל סגירת ציר התנועה לתנועת כלי רכב.
16. בסיום התהלכה, יוודא האחראי כיבוי מוחלט של כל הלפידים (בדלי מים).